

Π.3.2.5 Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης

Νεοελληνική Γλώσσα

Α΄ Λυκείου

Τίτλος:

«Μια βόλτα στην πόλη»

Συγγραφή: ΕΛΕΝΗ ΓΟΥΛΑ

Εφαρμογή: ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΠΑΠΑΣΤΑΘΗ

**ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

Θεσσαλονίκη 2015

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι.Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.5. Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνος υπο-ομάδας εργασίας γλώσσας: Δημήτρης Κουτσογιάννης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101, Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

Α. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Μια βόλτα στην πόλη

Εφαρμογή σεναρίου

Δέσποινα Παπαστάθη

Δημιουργία σεναρίου

Ελένη Γούλα

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική Γλώσσα

Τάξη

Α΄ Λυκείου

Σχολική μονάδα

8ο Γενικό Λύκειο Ιωαννίνων

Χρονολογία

Από 02-03-2015 έως 09-03-2015

Διδακτική/θεματική ενότητα

Έκφραση Έκθεση Α΄ Λυκείου, Περιγραφή, 140-183.

Διαθεματικό

Όχι

Χρονική διάρκεια

4 διδακτικές ώρες (2 διδακτικά δίωρα και μια επίσκεψη στο μουσείο)

Χώρος

Ι. Φυσικός χώρος:

Εντός σχολείου: Εργαστήριο πληροφορικής.

Εκτός σχολείου: Το Αρχαιολογικό Μουσείο Ιωαννίνων, το Δημαρχείο της πόλης και η γύρω περιοχή.

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Σύμφωνα με τη συντάκτρια του σεναρίου, θα πρέπει να διαθέτει το σχολείο πρόσβαση στο διαδίκτυο, ο καθηγητής και οι μαθητές να έχουν μια σχετική εξοικείωση με τη διαδικτυακή πλοήγηση και να υπάρχει στην περιοχή μουσείο, το οποίο οι μαθητές να μπορούν να επισκεφθούν για να παρατηρήσουν τα εκθέματα. Οι προϋποθέσεις αυτές πληρούνταν στη δική μας εφαρμογή.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο εφαρμόστηκε στην τάξη.

Το σενάριο στηρίζεται

Ελένη Γούλα, Μια βόλτα στην πόλη, Νεοελληνική Γλώσσα Α΄ Λυκείου, 2014.

Το σενάριο αντλεί

-

B. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Σύμφωνα με τη συντάκτρια, το σενάριο αξιοποιεί την προβλεπόμενη εκπαιδευτική επίσκεψη της τάξης και επιχειρεί να τη συνδυάσει με τη διδασκόμενη ύλη, (όπως προτείνει το Πρόγραμμα Σπουδών για την Νεοελληνική Γλώσσα της Α΄ Λυκείου, παράγραφος ιστ΄). Συγκεκριμένα στην πρώτη φάση αναζητά πληροφορίες στο διαδίκτυο και προετοιμάζει την εκπαιδευτική εξόρμηση εκτός τάξης. Έτσι επιχειρείται να έρθει η τάξη σε επαφή με τον χώρο του μουσείου όχι βολτάροντας άσκοπα, αλλά στοχεύοντας να αναζητήσει στοιχεία που θα ήθελε να παρατηρήσει από κοντά και να αναζητήσει συγκινήσεις που θυλείται ότι κρύβουν τα μουσεία. Επίσης, όσον αφορά στην καλλιέργεια των μαθητικών ταυτοτήτων αναζητείται μια βιωματική επαφή με τους ιστορικούς χώρους της πόλης που σχετίζονται με το άμεσο

παρελθόν, ο αντίκτυπος του οποίου επηρεάζει την εποχή μας. Στα τελικά κείμενα που θα παράγουν οι μαθητές μετά την επίσκεψη, θα καλούνται να αποδώσουν τη δική τους προσωπική ματιά και να αποτιμήσουν το παρελθόν κρατώντας κριτική στάση απέναντί του.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Η συντάκτρια του σεναρίου σημειώνει πως η επιδιωκόμενη ταυτότητα των μαθητών μας – καλλιέργεια υπεύθυνων πολιτών – κατά τον ρόμβο της γλωσσικής διδασκαλίας (Κουτσογιάννης 2012) επιχειρείται μέσα από την ενίσχυση της προσωπικότητάς τους με στοιχεία της παράδοσης και την αφομοίωση των προσφερόμενων ερεθισμάτων του κοινωνικού και αστικού τοπίου. Επίσης, με τη συνεργασία και τη δημιουργία ομαδικών δραστηριοτήτων, το σενάριο στοχεύει να επιτύχει την καλύτερη εμπέδωση της προσφερόμενης γνώσης. Τέλος, η σχετικά απλή δομή της όλης δραστηριότητας αποβλέπει στη χωρίς μεγάλες προσαρμογές εφαρμογή του στη συνηθισμένη εκπαιδευτική διαδικασία.

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

Η συντάκτρια επισημαίνει πως:

- Με το σενάριο επιχειρείται εξοικείωση με τη δομή και την οργάνωση ενός μουσείου. Ακόμη και χωρίς τη συνεργασία του μαθήματος της ιστορίας οι μαθητές, περιηγούμενοι εκ των προτέρων διαδικτυακά τους χώρους του μουσείου, συζητώντας μεταξύ τους για τα εκθέματα, σχολιάζοντας την τεχνοτροπία, τις λεπτομέρειες κλπ., αποκτούν μια αντίληψη των πραγμάτων

την οποία επιβεβαιώνουν αργότερα στην πράξη. Έτσι, επιτυγχάνεται η βιωματική προσέγγιση και ενίσχυση της γνώσης μέσω της εμπειρίας.

- Με τη διδακτική πρόταση επιχειρείται να εμπεδωθεί μεταξύ άλλων η αξία της ομαδικής προσπάθειας και η σημασία της συνεργασίας για την επίτευξή του αποτελέσματος που ζητείται. Αυτό γίνεται μέσα από την οργάνωση των ομάδων και των επιλογών που καλούνται αυτές να κάνουν, ώστε να πετύχουν το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα.
- Δίνεται, επίσης, η δυνατότητα στους μαθητές να εννοήσουν την αξία της παράδοσης και τη σημασία του χώρου μέσα στον οποίο συντελείται η ιστορία. Η επαφή με κτίρια ιστορικά, η αναζήτηση της σημασίας τους για τη νεότερη ιστορία, καθώς και η κατανόηση του αγώνα που απαιτήθηκε για την ολοκλήρωσή τους, μπορούν να οδηγήσουν τους μαθητές σε σκέψεις και στάσεις σχετικά με ό, τι απαρτίζει την ιστορία μας.
- Επίσης, μπορεί να ενισχυθεί η στάση ευθύνης απέναντι στα έργα τέχνης και τα εμβληματικά κτίρια της πόλης, στάση που χαρακτηρίζει τον συνειδητό πολίτη, ο οποίος γνωρίζει και σέβεται το ιστορικό περιβάλλον αλλά και ό, τι αποτελεί τον χώρο στον οποίο εξελίσσεται ο ίδιος. Δεν είναι αυτό που παρατηρούμε κάτι νεκρό ή ανενεργό, αλλά λειτουργεί και επηρεάζει τις ζωές μας.

Γνώσεις για τη γλώσσα

Όπως διαβάζουμε στο σενάριο, ως προς τη γλώσσα

- Με το σενάριο επιχειρείται εμβάθυνση στους τρόπους της περιγραφής. Αυτό επιτυγχάνεται με τη συνειδητή αντιμετώπιση του προς περιγραφή αντικειμένου, τη συνειδητή παρατήρηση, την αναζήτηση λεπτομερειών και την έκφραση της οπτικής μέσα από το κατάλληλο λεξιλόγιο και την κατάλληλη επιλογή ύφους.

- Η δημιουργία επίσης κειμένων πολυτροπικών με συγκεκριμένο στόχο ευαισθητοποίηση του δέκτη δίνει ερέθισμα στους μαθητές να καλλιεργήσουν το ύφος του κειμένου τους και να ασκηθούν στη σύνδεση του ύφους με την αποτελεσματικότητα του κειμένου.
- Η παραγωγή κειμένου σε περιβάλλον Word και η δυνατότητα που αυτό παρέχει για αλλαγές και βελτιώσεις, δίνει τη δυνατότητα να καλλιεργήσουν οι μαθητές τον λόγο τους και να κατανοήσουν τη διαδικασία της παραγωγής κειμένου ως μια εξελικτική διαδικασία.
- Με την ομαδική εργασία και τις επιλογές που καλούνται να κάνουν οι ομάδες, εξασκούνται στον προφορικό λόγο και με την ανταλλαγή απόψεων προωθείται η επικοινωνία και ενισχύονται κοινωνικές δεξιότητες των μαθητών.
- Επίσης, κατά την αναζήτηση πληροφοριών στο διαδίκτυο και τη δημιουργία σημειώσεων ασκούνται στην κατανόηση κειμένων και στην επιλογή εκείνων των πληροφοριών που τους είναι απαραίτητες για την αποστολή τους
- Τέλος, η ρεαλιστική και υπαρκτή επικοινωνιακή περίσταση (το υπαρκτό ηλεκτρονικό περιοδικό και το κίνητρο της επιβράβευσης του καλύτερου) αναμένεται να κινητοποιήσει πιο συνειδητά τη φαντασία των μαθητών και να ενισχύσει την επιθυμία για ένα όσο γίνεται πιο άρτιο κείμενο.

Γραμματισμοί

Οι γραμματισμοί που επιτυγχάνονται σύμφωνα με τη συντάκτρια του σεναρίου είναι οι ακόλουθοι:

- Γλωσσικός γραμματισμός: Καθώς η διαδικασία της περιγραφής προσεγγίζεται βιωματικά, οι μαθητές εμπλέκονται σε αυτήν τόσο ομαδικά όσο και ατομικά. Έτσι, αναζητούν, επιλέγουν και καταγράφουν στοιχεία ενός κειμένου κατακτώντας γλωσσικές δεξιότητες που έχουν να κάνουν με την δημιουργία αποτελεσματικών κειμένων, προσαρμοσμένων στην κάθε περίπτωση. Επίσης,

η αναζήτηση της ακρίβειας στην περιγραφή βοηθά στην κατάκτηση του κατάλληλου λεξιλογίου και η αξιοποίησή του στο αντίστοιχο κειμενικό είδος.

- **Κριτικός Γραμματισμός:** προωθείται με την αναζήτηση και επιλογή των κατάλληλων πληροφοριών από το διαδίκτυο. Επίσης, η οργάνωση των πληροφοριών έτσι ώστε να δημιουργήσουν κείμενα κατάλληλα και αποτελεσματικά προϋποθέτει την κριτική αντιμετώπιση της γνώσης. Τέλος, η επιλογή ύφους και η κριτική στάση που ζητείται όσον αφορά στην παρουσίαση των εμβληματικών κτιρίων προωθεί τον κριτικό γραμματισμό και υποψιάζει τους μαθητές για την κάθε μορφής πληροφορία που διασπείρεται στο διαδίκτυο.
- **Νέοι γραμματισμοί:** Η μελέτη ψηφιακού υλικού, η πλοήγηση στους χώρους του μουσείου, η δημιουργία πολυτροπικών κειμένων, η επεξεργασία και η διαμόρφωση κειμένων στο πρόγραμμα του Word προωθούν τον ψηφιακό γραμματισμό.
- **Κοινωνικός γραμματισμός:** Ο συνδυασμός του μαθήματος με τον περίπατο της τάξης, η περιήγηση στους χώρους της πόλης και γενικά η ομαδική βόλτα μπορεί να βοηθήσει στην κοινωνικοποίηση των μαθητών, να ενισχύσει το θάρρος, την αυτοπεποίθησή τους (Kalantzis & Cope 2001).

Διδακτικές πρακτικές

Οι διδακτικές πρακτικές που προτείνονται από τη συντάκτρια του σεναρίου και που εφαρμόστηκαν κατά την εφαρμογή του είναι οι εξής:

- **Ομαδοσυνεργατική:** δεξιότητες συνεργασίας, ομαδικό πνεύμα, καλλιέργεια κλίματος ανταλλαγής ιδεών και αλληλοβοήθεια (Παυλίδου 2013).
- **Ενίσχυση της αυτενέργειας** με τη δυνατότητα επιλογής τόσο του έργου που θα παρουσιάσουν όσο και της οπτικής γωνίας και του ύφους για τη συγγραφή των κειμένων.

- **Επιτόπου επίσκεψη:** Ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων με την οργάνωση του εκπαιδευτικού περιπάτου και την επιτόπου αξιοποίηση των προσφερόμενων πληροφοριών.
- **Καλλιέργεια ιστορικής και πολιτικής συνείδησης** με την πρόταση περιγραφής τόσο του κτιρίου όσο και έργου τέχνης που υπάρχει στο μουσείο, ενώ με την παραγωγή των τελικών κειμένων αναμένεται η αναπλαισίωση της αποκτηθείσας γνώσης.

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Η συντάκτρια του σεναρίου αναφέρει πως αφορμή για τη σύλληψη και τον σχεδιασμό του σεναρίου αποτέλεσε πρόταση μαθήτριας «Γιατί να μην πάμε μια επίσκεψη στο αρχαιολογικό μουσείο και να περπατήσουμε στην πόλη...», αλλά και η δική της αμηχανία κάθε φορά που καλείται να συνοδεύσει τους μαθητές σε ένα μουσείο χωρίς ξεναγό και χωρίς ειδικές γνώσεις ξεναγού. Με αφορμή και πλαίσιο γνωστικό τη διδασκαλία της περιγραφής, λοιπόν, θα κληθούν οι μαθητές να δώσουν συγκεκριμένο στόχο στην εκπαιδευτική επίσκεψη, αλλά να προσέξουν επίσης με κριτικό μάτι το αστικό τοπίο, από το οποίο όλοι πια επηρεαζόμαστε.

Η παρατήρηση και η περιγραφή του περιβάλλοντος χώρου συνιστούν σημαντικούς παράγοντες για την ανάπτυξη βιωματικής σχέσης με αυτόν, τη συνειδητοποίηση της αξίας όχι μόνο του αστικού τοπίου αλλά και της πολιτιστικής παράδοσης και τη μεταξύ τους αλληλεπίδραση. Το σενάριο δίνει την ευκαιρία να γνωρίσουμε με τρόπο ουσιαστικό και όχι επιφανειακό, κτίρια, μνημεία, παραδόσεις που υπάρχουν δίπλα μας και που ίσως δεν τους έχουμε δώσει την πρέπουσα σημασία έως τώρα.

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Το σενάριο βασίζεται στην ενότητα για την διδασκαλία της περιγραφής που διαπραγματεύεται το σχολικό εγχειρίδιο του μαθήματος της Α΄ Λυκείου και ειδικότερα με την ενότητα της περιγραφής ενός κτιρίου και ενός αντικειμένου, π.χ. μιας παραδοσιακής στολής.

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Η συντάκτρια ορθά σημειώνει πως οι ΤΠΕ αποτελούν μέσον για τη διαδικτυακή περιήγηση των μαθητών στο μουσείο, αλλά και μέσον για την αναζήτηση πληροφοριών γύρω από τα κτίρια που θα περιγράψουν. Επίσης η δημιουργία κειμένων με τη χρήση του Word δίνει τη δυνατότητα στους μαθητές να βελτιώσουν με ομαδική συνεργασία τα κείμενά τους και να τα αναρτήσουν στο ψηφιακό περιβάλλον όπου θα μπορέσουν όλοι να τα διαβάσουν. Η δημιουργία αφίσας και πολυτροπικού κειμένου είναι, επίσης, μια δυνατότητα που παρέχουν μόνο οι ΤΠΕ.

Κείμενα

Επειδή το σενάριο είναι σχεδιασμένο με κριτήριο την επίσκεψη σε κτίρια της Αθήνας, τα κείμενα και οι ιστοσελίδες που προτείνει η συντάκτρια στο μεγαλύτερο μέρος τους δεν ήταν δυνατόν να αξιοποιηθούν στη δική μας εφαρμογή που έγινε με κριτήριο την επίσκεψη σε κτίρια των Ιωαννίνων. Ωστόσο, αξιοποιήσαμε τα ακόλουθα από τα προτεινόμενα κείμενα – ιστοσελίδες:

- Έκφραση Έκθεση τεύχος Α΄: [Ενότητα περιγραφή](#)
- [Τα λεξικά της Πύλης](#) για την Ελληνική Γλώσσα
- Η σελίδα της Wikipedia για τον [ελληνικό πολιτισμό](#)

Επίσης, παραπέμψαμε στις εξής ιστοσελίδες – κείμενα:

- Η επίσημη ιστοσελίδα του Αρχαιολογικού Μουσείου Ιωαννίνων: <http://www.amio.gr/>.

Για την περιγραφή του κτιρίου του Δημαρχείου Ιωαννίνων:

- http://odysseus.culture.gr/h/2/gh251.jsp?obj_id=794
- <http://www.epirus.org/?p=64>
- http://cultureportalweb.uoi.gr/cultureportalweb/article.php?article_id=1088&topic_id=171&level=3&belongs=169&area_id=1&lang=gr

Για το Ρολόι των Ιωαννίνων:

- <https://egiannina.wordpress.com/category/%CE%BC%CE%BD%CE%B7%CE%BC%CE%B5%CE%B9%CE%B1-%CF%84%CF%89%CE%BD-%CE%B9%CF%89%CE%B1%CE%BD%CE%BD%CE%B9%CE%BD%CF%89%CE%BD/>.

Διδακτική πορεία/στάδια/φάσεις

1^ο δίωρο (1^η φάση): Διαδικτυακή περιήγηση στον χώρο του Αρχαιολογικού Μουσείου Ιωαννίνων, στο Δημαρχείο και το Ρολόι της πόλης (Εργαστήριο Η/Υ).

Τη Δευτέρα 2 Μαρτίου 2015 κατά την 1^η και 2^η διδακτική ώρα υλοποιήθηκε στο Εργαστήριο Η/Υ η 1^η φάση της εφαρμογής του σεναρίου. Οι μαθητές χωρίστηκαν σε έξι ομάδες, όπως όριζε το σενάριο, με σκοπό την ενασχόλησή τους με το [1^ο φύλλο εργασίας](#). Οι ομάδες ήταν ανομοιογενείς ως προς τη σύνθεσή τους, κάτι που υποστηρίζεται πως προωθεί την ανάπτυξη της Ζώνης της Επικείμενης Ανάπτυξης του Vytotsky, σύμφωνα με την οποία οι πιο δυνατοί μαθητές επιτελούν τον ρόλο του περισσότερου έμπειρου που βοηθά στη δόμηση της Ζώνης για τους συμμαθητές τους. (Παυλίδου 2013: 30). Επίσης, ήταν ισομερώς κατανομημένοι ως προς το φύλο, καθώς, όπως δείχνουν οι σχετικές έρευνες, η σύνθεση αυτή λειτουργεί καλύτερα συγκριτικά με τις ομάδες που υπερτερεί ένα από τα δύο φύλα (Παυλίδου 2013: 31).

Σκοπός του 1^{ου} φύλλου εργασίας είναι οι μαθητές να περιηγηθούν ηλεκτρονικά στον χώρο του Αρχαιολογικού Μουσείου Ιωαννίνων και να επιλέξουν ένα έκθεμα το οποίο θα περιγράψουν με γλώσσα δόκιμη, κάνοντας χρήση ειδικού λεξιλογίου και αξιοποιώντας τις πληροφορίες που δίνονται στην ιστοσελίδα. Επίσης, οι μαθητές πρέπει να δημιουργήσουν και ένα δεύτερο κείμενο περιγραφής ενός κτιρίου. Έτσι, λοιπόν, δύο ομάδες θα περιγράψουν το κτίριο του Αρχαιολογικού Μουσείου, δύο

ομάδες το κτίριο του Δημαρχείου των Ιωαννίνων και δύο ομάδες το Ρολόι της πόλης, μνημείο που βρίσκεται στον περιβάλλοντα χώρο των δύο προηγούμενων κτιρίων στο κέντρο της πόλης.

Η διαδικασία κύλησε ομαλά και ο ρόλος μου υπήρξε καθοδηγητικός, εμπνευστικός και επέλυα τυχόν απορίες των μαθητών. Προτού παρουσιάσουμε τις εργασίες των μαθητών κατά την πρώτη φάση του σεναρίου, κρίνουμε σκόπιμο να αναφέρουμε πως τα παιδιά είχαν εξοικειωθεί σε προηγούμενες διδακτικές ώρες στην έννοια της περιγραφής, τη δομή, τον ρόλο της αφηγηματικής αυτής τεχνικής, στη γλώσσα (κυριολεκτική ή μεταφορική, ανάλογα με τον επιδιωκόμενο σκοπό) και στο σχετικό λεξιλόγιο που προτείνει το σχολικό εγχειρίδιο. Επίσης, είχαμε με σαφήνεια εξηγήσει στους μαθητές τη στόχευση του σεναρίου, καθώς είναι ιδιαίτερα σημαντική η σωστή προετοιμασία ώστε να επιτευχθούν τα επιθυμητά αποτελέσματα.

Έτσι, λοιπόν, οι μαθητές επέλεξαν να περιγράψουν μια χάλκινη τεφροδόχο, ένα μαρμάρινο άγαλμα λιονταριού, ένα χάλκινο κράνος ιλλυρικού τύπου και έναν ανδριάντα ρωμαίου αυτοκράτορα. Οι επιλογές των μαθητών σε κάποιες περιπτώσεις ταυτίστηκαν, γεγονός που είναι τυχαίο, καθώς δεν ανακοίνωσαν στην ολομέλεια το έκθεμα που τους έκανε εντύπωση. Η τεφροδόχος και το άγαλμα λιονταριού, ταφικά μνημεία και τα δύο, έκλεψαν τις εντυπώσεις, τόσο διαδικτυακά όσο και στην επίσκεψη στο μουσείο. Η γλώσσα της περιγραφής σε όλες τις περιπτώσεις είναι κυριολεκτική, με ειδικό λεξιλόγιο, ενώ οι πληροφορίες βασίζονταν στο υλικό που άντλησαν οι μαθητές από τη ιστοσελίδα του μουσείου και εξαρτήθηκαν από την ικανότητά τους να εξερευνήσουν αποτελεσματικά την ιστοσελίδα.

Για την τεφροδόχο ([Εικόνα 1](#)) οι μαθητές έγραψαν τα εξής:

Είναι μια τεφροδόχος από χαλκό. Βρέθηκε στην Άρτα και είναι της κλασικής περιόδου. Είναι στην αίθουσα της αρχαιολογίας του θανάτου. Είναι ψηλό και μεγάλο και έχει πρασινωπό χρώμα και ο λαιμός του είναι πιο λεπτός σε σχέση με το υπόλοιπο έκθεμα. Δεξιά και αριστερά έχει 2 χερούλια και έχει μια μικρή στρογγυλή βάση.

Για το μαρμάρινο άγαλμα λιονταριού ([Εικόνα 2](#)) έγραψαν την εξής περιγραφή που βασίζεται στη σήμανση του εκθέματος και μόνο:

Μαρμάρινο άγαλμα λιονταριού. Πιθανότατα διακοσμούσε ταφικό περίβολο. Νεκροταφείο Μιχαλιτσίου, Πρέβεζα. Ελληνιστική Περίοδος.

Για το χάλκινο κράνος ([Εικόνα 3](#)), όμοια με την προηγούμενη περιγραφή:

Χάλκινο κράνος ιλλυρικού τύπου με εγχάρκτη παράσταση αγριόχοιρου στην αριστερή παραгнаθίδα. Νεκροταφείο Δουρούτης, Ιωάννινα. Αναφέρεται στην Αρχαϊκή εποχή.

Για τον ανδριάντα ([Εικόνα 4](#)), η περιγραφή ήταν πιο εκτενής, καθώς οι μαθητές αξιοποίησαν σωστά το υλικό που τους προσφέρει η ιστοσελίδα του σχολείου:

Το 1933 από κατοίκους του Ροδοτοπίου βρέθηκε, κατά τη διάρκεια αγροτικών εργασιών στη θέση «Παλαιόχανο», πλησίον των ερειπίων του αρχαίου ναού που αποδίδονται στη λατρεία του Αρείου Διός, ένας μαρμάρινος ακέφαλος ανδριάντας που εικονίζει ρωμαίο θωρακοφόρο αυτοκράτορα. Ο ανδριάντας μεταφέρθηκε στο Δημοτικό Μουσείο, όπου στεγαζόταν την περίοδο αυτή και η Αρχαιολογική Συλλογή. Αργότερα, με την ανέγερση του Αρχαιολογικού Μουσείου Ιωαννίνων, το μοναδικό για την περιοχή εύρημα, μεταφέρθηκε και εκτέθηκε στο Μουσείο. Ο ανδριάντας διατηρείται αποσπασματικός και το αρχικό του ύψος ήταν μεγαλύτερο του φυσικού. Διατηρείται ο κορμός (σε ύψος 1,30μ.), μέρος των σκελών στο ύψος των μηρών και ο αριστερός ώμος με ιμάτιο ριγμένο επάνω του. Λίγα ακόμη τμήματα από τους βραχίονες και τα σκέλη του αγάλματος βρίσκονται στις αποθήκες του Μουσείου. Η κεφαλή με το λαιμό, όπως μαρτυρεί η κοιλότητα στη γένεση του λαιμού ήταν ένθετη. Ο ανδριάντας φέρει θώρακα (στον τύπο του μεταλλικού ή θώρακα ανατομικών λεπτομερειών), ο οποίος διακοσμείται με ανάγλυφο γοργόνειο και Νίκες που στεφανώνουν τρόπαιο. Στο δεξιό ώμο διακρίνεται η επωμίδα και στην αριστερή πλευρά οι γίγλυμοι για την τοποθέτησή του στο σώμα. Στα πέρατα του θώρακα στους ώμους διακρίνονται οι απολήξεις του βραχέος χιτώνα που φερόταν κάτω από αυτόν. Στο τμήμα του δεξιού ώμου διακρίνεται τμήμα από τον βραχίονα που από το ύψος αυτό ήταν ένθετος με τένοντα. Στο κατώτερο μέρος ο θώρακας φέρει πτέρυγες με κροσσωτές απολήξεις και λίγο χαμηλότερα διακρίνεται η απόληξη του στρατιωτικού χιτώνα. Αγάλματα ρωμαίων αυτοκρατόρων ήταν

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

τοποθετημένα σε ναούς και δημόσιους χώρους, (όπως αγορές, θέατρα, λουτρά, βιβλιοθήκες) σε όλη την έκταση της αυτοκρατορίας, ως μέσο επιβολής και διάδοσης της αυτοκρατορικής εξουσίας. Ο τύπος του θωρακοφόρου αυτοκράτορα τονίζει την ιδιότητά του ως στρατιωτικού ηγέτη, και καθιερώθηκε από τον Αύγουστο, σε μια προσπάθεια διάδοσης της εικόνας και της εξουσίας του. Ο θωρακοφόρος ανδριάντας από την περιοχή του ναού στο Ροδοτόπι παλαιότερα θεωρήθηκε ότι εικονίζει τον αυτοκράτορα Αδριανό (2ος αι. μ.Χ.). Η νεότερη έρευνα θεωρεί ότι ο ανδριάντας χρονολογείται στην εποχή του Αυγούστου, τον οποίο πιθανόν παριστάνει. Η παρουσία ενός μαρμαρίνου ανδριάντα ρωμαίου αυτοκράτορα στην περιοχή του ναού, καθώς και οι εκτεταμένες επισκευές του την ίδια περίοδο μαρτυρούν τη σημασία του ναού και την εμβέλεια του κατά τους ύστερους ελληνοιστικούς και πρώιμους αυτοκρατορικούς χρόνους.

Εικόνα 1. Χάλκινη τεφροδόχος υδρία από την περιοχή της Άρτας. Κλασική εποχή.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

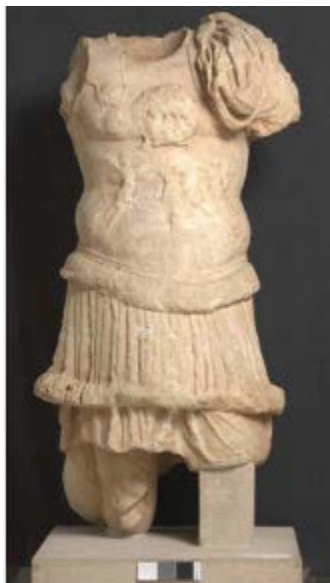
ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Εικόνα 2. Μαρμάρινο άγαλμα λιονταριού. Πιθανότατα διακοσμούσε ταφικό περίβολο. Νεκροταφείο Μιχαλιτσίου, Πρέβεζα. Ελληνιστική περίοδος.

Εικόνα 3. Χάλκινο κράνος ιλλυρικού τύπου με εγχάρακτη παράσταση αγριόχοιρου στην αριστερή παραγναθίδα. Νεκροταφείο Δουρούτης, Ιωάννινα. Αναφέρεται στην Αρχαϊκή εποχή.

Εικόνα 4. Ανδριάντας Ρωμαίου αυτοκράτορα.

Οι μαθητές παρουσίασαν το κτίριο του Αρχαιολογικού Μουσείου Ιωαννίνων ως εξής:

Ομάδα 1^η:

Το Αρχαιολογικό Μουσείο των Ιωαννίνων βρίσκεται πίσω από το κεντρικό κτίριο της Εθνικής Τράπεζας στο πάρκο Λιθαρίτσια και είναι έργο του μεγάλου δημιουργού αρχιτέκτονα Αρη Κωνσταντινίδη. Οικοδομήθηκε τη δεκαετία του 1960 (1963-1966) και έγινε για να στεγάσει ευρήματα από αρχαιολογικούς χώρους της Ηπείρου.

Το κτίριο είναι μοντέρνας αρχιτεκτονικής και δομείται σε διάφορα επίπεδα. Έχει επτά αίθουσες, τον κεντρικό διάδρομο και τρία αίθρια, σε συνολική επιφάνεια 1.200 τμ.

Αποτελείται από δύο στάθμες, μία ισόγεια (στάθμη 1) και μία υπερυψωμένη (στάθμη 2). Η κεντρική είσοδος του Α.Μ.Ι. βρίσκεται στη δυτική πλευρά του κτιρίου. Σύμφωνα με τη νέα αρχιτεκτονική μελέτη στη στάθμη 1 στεγάζονται λειτουργίες της ΙΒ' Ε.Π.Κ.Α. (γραφεία, εργαστήρια) καθώς και οι αποθηκευτικοί χώροι του Α.Μ.Ι. Στη δεύτερη στάθμη αναπτύσσονται αφενός τμήμα των γραφείων της ΙΒ' Ε.Π.Κ.Α. και αφετέρου οι εκθεσιακοί χώροι. Σύμφωνα με τη νέα αρχιτεκτονική μελέτη οι λειτουργίες των γραφείων και του Μουσείου απομονώνονται και ανεξαρτητοποιούνται. Οι αμιγώς εκθεσιακοί χώροι καλύπτουν εμβαδομετρική επιφάνεια 766τμ περίπου (συμπεριλαμβανομένου και του κεντρικού διαδρόμου). Στους λειτουργικούς χώρους του Α.Μ.Ι. προστίθενται τρία νέα στοιχεία: Α) αίθουσα πολλαπλών χρήσεων (119τμ) και β) κυλικείο (46τμ) γ) δεύτερη είσοδος στην ανατολική πλευρά του κτιρίου. Οι υπόλοιποι βοηθητικοί χώροι του Α.Μ.Ι. (π.χ. είσοδοι, βεστιάρια, εκδοτήρια) καλύπτουν επιφάνεια 210τμ περίπου. Οι αίθουσες με τα εκθέματα είναι επτά. Οι αίθουσες 1-6 βρίσκονται στο νότιο τομέα και η αίθουσα 7 στο βόρειο τομέα της στάθμης 2 και διατάσσονται εκατέρωθεν του κεντρικού διαδρόμου, μέσω του οποίου πραγματοποιείται η πρόσβαση σε αυτές. Στη νότια πλευρά του κτιρίου υπάρχουν τρία αίθρια τα οποία μεσολαβούν το πρώτο μεταξύ των αιθουσών 1,2 και 3, το δεύτερο μεταξύ των αιθουσών 3 και 4 και το τρίτο μεταξύ της αίθουσας 4 και της αίθουσας πολλαπλών χρήσεων. Ένα ακόμη αίθριο βρίσκεται στη βόρεια πλευρά του κτιρίου, η σημερινή κάλυψη του οποίου θα μειωθεί με σκοπό την επέκταση της βιβλιοθήκης.

Ομάδα 2^η:

Το Α.Μ.Ι στεγάζει 7 αίθουσες όπως επίσης 1 κεντρικό διάδρομο και 3 αίθρια συνολικής έκτασης 1.200 τμ. Οι αίθουσες κατηγοριοποιούνται αντίστοιχα σε:

- 1) Προϊστορική Ηπειρος
- 2) Πολιτική και διοικητική οργάνωση της Ηπείρου
- 3) Αιακίδες, οι βασιλείς των Μολοσσών
- 4) Ο καθημερινός βίος των Ηπειρωτών
- 5) Αρχαιολογία του θανάτου

- 6) Η Ήπειρος στη ρωμαϊκή εποχή
- 7) Το ιερό της Δωδώνης

Τα εκθέματα του μουσείου χρονολογούνται από τη πρώτη εμφάνιση του ανθρώπου στην Ήπειρο (250.000 χρόνια πριν) μέχρι τους ύστερους ρωμαϊκούς χρόνους τον 3^ο αι. μ.Χ. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στο ιερό της Δωδώνης λόγω της σημαντικής Θρησκευτικής του θέσης. Όλη η εκθεσιακή παρουσίαση δομείται γύρω στις διάφορες όψεις του ιδιωτικού και δημόσιου βίου των Ηπειρωτών.

Το κτίριο του Δημαρχείου το παρουσίασαν ως εξής:

Ομάδα 3^η:

Στο κέντρο της πόλης μας φιλοξενείται το επιβλητικό κτίριο του Δημαρχείου. Κτίστηκε το 1928. Το Δημαρχείο των Ιωαννίνων θεωρείται από τα συνεπέστερα, βυζαντινού ρυθμού, οικοδομήματα στην Ελλάδα.

Άλλωστε τα έργα του Ζάχου αποτελούν τομή της ελληνικής αρχιτεκτονικής. Ο καθηγητής Κώστας Κιτσίκης τον χαρακτηρίζει ως αναστηλωτή και ιστοριοδίφη, και τον θεωρεί ως το δάσκαλο του μεγάλου αρχιτέκτονα Δημήτρη Πικιώνη.

Τμήμα του βιτρό που βρίσκεται στη μεγάλη αίθουσα του ισόγειου του Δημαρχείου Ιωαννίνων με θέμα τις Σταυροφορίες, και το οποίο είναι έργο του καλλιτέχνη Κωνσταντίνου Ροϊμπή. Το γιατί ο Ζάχος διάλεξε ένα τέτοιο θέμα για να διακοσμήσει μια αίθουσα Τράπεζας (όπως ήταν η αρχική χρήση του κτιρίου), παραμένει ανεξήγητο. Η περιμετρική μετόπη του Δημαρχείου με τα διακοσμητικά θέματα που εμφανίζουν επιδράσεις art nouveau, σχεδιασμένα σε πλακίδια πορσελάνης.

Το προεξέχον τρίλοβο εκκλησιαστικό παράθυρο του Δημαρχείου με το διπλό κυματοειδές γείσωμα και τη, βυζαντινού τύπου, κεραμική τοιχοποιία.

Ομάδα 4^η:

Το Δημαρχείο των Ιωαννίνων θεωρείται από τα συνεπέστερα, βυζαντινού ρυθμού, οικοδομήματα στην Ελλάδα. Άλλωστε τα έργα του Ζάχου αποτελούν τομή της ελληνικής αρχιτεκτονικής.

Τμήμα του βιτρό που βρίσκεται στη μεγάλη αίθουσα του ισόγειου του Δημαρχείου Ιωαννίνων με θέμα τις Σταυροφορίες, και το οποίο είναι έργο του καλλιτέχνη Κωνσταντίνου Ροϊμπή.

Στη θέση του σημερινού Δημαρχείου Ιωαννίνων, υπήρχε το τούρκικο διοικητήριο Ιωαννίνων που πυρπολήθηκε το 1928 και το 1930. Η Εθνική Τράπεζα έκτισε το σημερινό κτίριο το 1936 σε ρυθμό «μεταβυζαντινό» με σχέδια του αρχιτέκτονα Ζουμπολίδη. Χρησιμοποιήθηκε μέχρι το 1950 ως υποκατάστημα της Εθνικής Τραπέζης.

Το 1960 η τράπεζα αποχωρεί και στον πρώτο όροφο φιλοξενούνται οι βασιλείς όταν έρχονται στα Γιάννενα, ενώ στο ισόγειο στεγάστηκε η Ζωσιμαία Βιβλιοθήκη. Τώρα το ισόγειο

χρησιμοποιείται για εκθέσεις και εκδηλώσεις και ο πρώτος όροφος στεγάζει το Δημαρχείο Ιωαννίνων.

Κτίστηκε το 1928, σε σχέδια του αρχιτέκτονα Ζουμπουλίδη, σε ρυθμό "μεταβυζαντινό", πάνω στα θεμέλια του Διοικητηρίου που κάηκε. Το κτίριο παρουσιάζει ενδιαφέρον ως προς τη δομή σε κάτοψη και σε όψεις αλλά και ως προς τις προσεγμένες λεπτομέρειες και τα ακριβά κατασκευαστικά υλικά.

Στον ίδιο χώρο βρισκόταν πριν το οθωμανικό Διοικητήριο Ιωαννίνων που καταστράφηκε, μάλλον από εμπρησμό, το 1926. Το 1928, η Εθνική Τράπεζα έκτισε το σημερινό κτίριο (υποκατάστημα στο ισόγειο, οικία του Διευθυντή στον όροφο). Το 1960 παραχωρείται ώστε να στεγάσει στο ισόγειο τη Ζωσιμαία Βιβλιοθήκη και στον όροφο φιλοξενεί τους βασιλείς, όταν επισκέπτονται τα Γιάννενα. Αργότερα, ο όροφος αποδόθηκε στο Δήμο Ιωαννίνων και μετά τη μετεγκατάσταση της Ζωσιμαίας Βιβλιοθήκης, το ισόγειο χρησιμοποιείται ως εκθεσιακός χώρος. Η Αναστήλωση, συντήρηση και διαρρύθμιση του μεγάρου έγινε με δαπάνη του Δήμου, το έτος 1988. Σήμερα στεγάζει το δημαρχείο και χρησιμοποιείται ως εκθεσιακός χώρος.

Για το Ρολόι της πόλης οι μαθητές έγραψαν τα ακόλουθα:

Ομάδα 5^η:

Το ρολοί χτίστηκε το 1905 από τον αρχιτέκτονα Π. Μελίρρυτο ο οποίος κατασκεύασε μερικά από τα σημαντικότερα δημόσια και ιδιωτικά κτήρια της πόλης. Στο πάνω μέρος του υπάρχει πέτρινο ωραίο κιγκλίδωμα, ενώ οι μικρές κολώνες που στηρίζουν το θόλο είναι από χυτό σίδηρο και φέρουν πολυγωνικά κιονόκρανα. Η καμπάνα του είναι βενετσιάνικη. Στις τέσσερις πλευρές του υπάρχουν εντοιχισμένες πλάκες με οθωμανικά σύμβολα, καθώς και κρήνες. Γενικά, η κατασκευή του χαρακτηρίζεται από μία τελειότητα και γι' αυτό το λόγο θεωρείται υπόδειγμα νεοκλασικού κτίσματος.

Ομάδα 6^η:

Η βενετσιάνικη καμπάνα και τα οθωμανικά σύμβολα στις τέσσερις εντοιχισμένες πλάκες του μαρτυρούν πως πρόκειται για ιστορικό και πολιτιστικό διατηρητέο μνημείο. Εκεί Έλληνες πατριώτες κρεμάστηκαν στις 15 Φεβρουαρίου του 1913 και εκεί υψώθηκε η γαλανόλευκη από μέλη της ΕΠΟΝ στις 21 Φεβρουαρίου του 1944. Ο λόγος για το περίφημο Ρολοί στην κεντρική πλατεία των Ιωαννίνων, ένα από τα σημαντικότερα αξιοθέατα και σύμβολα της πόλης.

Ο νεοκλασικός πυργίσκος, χτισμένος σε κομβικό σημείο στην καρδιά των Ιωαννίνων, αποτελεί σημείο συνάντησης κατοίκων κι επισκεπτών τα τελευταία 100 χρόνια, αλλά και αφετηρία για μια πρώτη γνωριμία με την πόλη. Η τελειότητα σημαντικών δημόσιων και ιδιωτικών γιαννιώτικων κτηρίων όπως

το Καπλάνειο Μέγαρο, η παλιά Ζωσιμαία Σχολή και η Παπαζόγλειος Υφαντική Σχολή ήταν ενδεικτική του ταλέντου του Περικλή Μελίρρητου, στον οποίο και ανατέθηκε η κατασκευή του Ρολογιού. Στον διάτρητο πυργίσκο συναντιούνται νεοκλασικά και ανατολίτικα στοιχεία, ενώ μικρές κολόνες από χυτό σίδηρο με πολυγωνικά κιονόκρανα στηρίζουν το θόλο του. Στη βενετσιάνικη καμπάνα, στις κρήνες και στα οθωμανικά σύμβολα των εντοιχισμένων πλακών που περιβάλλουν τον πύργο και από τις 4 πλευρές διαφαίνεται και το πολυπολιτισμικό στοιχείο. Ωστόσο, το σήμα κατατεθέν του τόπου του Αλή Πασά και της κυρα-Φροσύνης έμελλε να υποστεί σοβαρές ζημιές από λάθος κατά τη διάρκεια παρέλασης του πυροβολικού το 1918, γεγονός που οδήγησε στην αποξήλωση και αναστήλωσή του στη σημερινή του θέση, το 1925.

Επίσκεψη στο Αρχαιολογικό Μουσείο, το Δημαρχείο και το Ρολόι της πόλης των Ιωαννίνων (2^η φάση).

Την Τρίτη 3 Μαρτίου 2015 πραγματοποιήσαμε εκπαιδευτική επίσκεψη στο Αρχαιολογικό Μουσείο, στο Δημαρχείο και το Ρολόι της πόλης Ιωαννίνων. Στην επίσκεψη έλαβαν μέρος όλοι οι μαθητές της Α΄ Λυκείου και όχι μόνο αυτοί που εμπλέκονταν στην εφαρμογή του σεναρίου. Τα οφέλη υπήρξαν πολλά για όλους μας, μαθητές και συνοδούς. Στο μουσείο ξεναγήθηκαν αρχικά οι μαθητές που εφάρμοζαν το σενάριο. Περιηγήθηκαν στον χώρο, αναζήτησαν τις αίθουσες όπου εκτίθενται τα εκθέματα που είχαν επιλέξει από την ιστοσελίδα, τα φωτογράφησαν, τα περιεργάστηκαν, μίλησαν με τις αρχαιολόγους του μουσείου, διατύπωσαν ερωτήσεις ([Εικόνα 7](#), [Εικόνα 8](#)). Η ατμόσφαιρα υπήρξε ενθουσιώδης.

Ακολούθησε η επίσκεψη στο Δημαρχείο ([Εικόνα 6](#)), όπου μας υποδέχθηκαν στην αίθουσα του δημοτικού συμβουλίου. Οι μαθητές κάθισαν στα έδρανα, πληροφορήθηκαν από μέλος του συμβουλίου για τη λειτουργία του, έθεσαν ερωτήσεις.

Τέλος, η περιήγησή μας συμπληρώθηκε με την επίσκεψη και φωτογράφιση του μνημείου του Ρολογιού ([Εικόνα 5](#)), που βρίσκεται ακριβώς απέναντι από το κτίριο του Δημαρχείου, ενώ η Βόλτα στην πόλη ολοκληρώθηκε με καφέ, αναψυκτικά και γλυκά εδέσματα καθ' οδόν για το σχολείο.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Εικόνα 5. Το Ρολόι της πόλης. Η ατμόσφαιρα, όπως συνήθως, μουντή αλλά όχι μελαγχολική.

Εικόνα 6. Η αίθουσα συνεδριάσεων του δημοτικού συμβουλίου στο Δημαρχείο Ιωαννίνων.

Εικόνα 7. Η αίθουσα «αρχαιολογία του θανάτου». Αρχαιολογικό μουσείο Ιωαννίνων.

Εικόνα 8. Αποψη της εισόδου του Μουσείου και του Πάρκου Λιθαρίτσια όπου αυτό βρίσκεται.

2^ο δώρο (3^η φάση): Παραγωγή κειμένων περιγραφής μετά την επιτόπια επίσκεψη (Εργαστήριο Η/Υ).

Η 3^η φάση της εφαρμογής υλοποιήθηκε τη Δευτέρα 9 Μαρτίου 2015 κατά την 1^η και 2^η διδακτική ώρα στο εργαστήριο Η/Υ. Οι μαθητές επεξεργάστηκαν το [2^ο φύλλο](#)

εργασίας κοινό για όλες τις ομάδες. Ειδοποιό χαρακτηριστικό της φάσης αυτής ήταν το ύφος και η γλώσσα της περιγραφής. Τα εκθέματα πρέπει να μιλήσουν αυτά για τον εαυτό τους, ενώ η περιγραφή των κτιρίων θα εμπλουτιστεί από τα σχόλια και τη ματιά των μαθητών πάνω σε αυτά μετά την επιτόπια επίσκεψη που πραγματοποιήσαμε.

Οι περιγραφές των εκθεμάτων είναι οι εξής:

Ομάδα 1^η:

Είμαι μία τεφροδόχος από χαλκό που βρέθηκα στην Αρχαία Αμβρακία. Στην εποχή από την οποία προέρχομαι, στην Ελληνιστική δηλαδή, οι νεκροί θάβονταν ή αποτεφρώνονταν. Τα υπολείμματα των καύσεων τοποθετούνταν σε τεφροδόχα αγγεία σαν εμένα. Μετά από τόσα χρόνια που με βρήκανε, με μεταφέρανε στο Αρχαιολογικό Μουσείο των Ιωαννίνων και με τοποθετήσανε με άλλες τεφροδόχους στην αίθουσα της αρχαιολογίας του θανάτου. Είμαι σχετικά ψηλό και έχω πράσινο χρώμα. Είμαι μεγάλο και ο λαιμός μου είναι πιο λεπτός σε σχέση με το υπόλοιπο έκθεμα. Δεξιά μου και αριστερά μου έχω δύο χερούλια και η βάση μου μικρή και στρογγυλή. Έχω ένα επιπλέον χερούλι που ξεκινάει από τη μέση και φτάνει στον λαιμό μου.

Ομάδα 2^η:

Είμαι ένα μικρό μαρμάρινο ομοίωμα λιονταριού και σήμερα βρίσκομαι στο αρχαιολογικό μουσείο Ιωαννίνων στην αίθουσα με τίτλο 'Η αρχαιολογία του θανάτου'. Η αρχική μου θέση ήταν σε έναν ταφικό περίβολο στους παράλιους οικισμούς του Μιχαλιτσίου Πρέβεζας όπου δημιουργήθηκα για να φυλάω την οικογένεια με γενάρχη τον Διόζοτο, γιο του Κλεοπτόλεμου. Μαζί στον τάφο ήταν και αγάλματα κοριτσιών όπως επίσης και μια επιτύμβια στήλη με το όνομα του νεκρού Διόζοτος. Γειά σας!

Ομάδα 3^η:

Ο ρόλος μου είναι έκτος από το να στολίζω με την ομορφιά και την μεγαλοπρέπεια μου τον τάφο, να τον προστατεύω από ασεβείς, τους ιερόσυλους ή τους επίδοξους τυμβωρύχους. Παρόλη τη μοναξιά που νιώθω σ' ένα τάφο αισθάνομαι έντονη την υποχρέωση να διαφυλάξω την τιμή του νεκρού και να αποτελέσω σύμβολο εξουσίας και του κύρους του.

Η μορφή μου, ξέρω, προκαλεί δέος και φόβο σε όσους με αντικρίζουν αλλά πρέπει να είναι τέτοια για να συνάδει με την ιερότητα και την μεγαλοπρέπεια του χώρου.

Ακόμη και σήμερα, μετά από πολλούς αιώνες η όψη μου προκαλεί ανάλογο δέος και θαυμασμό και καθηλώνει τους επισκέπτες του μουσείου που μέσα από εμένα και τα άλλα εκθέματα κάνουν ένα ταξίδι στο χρόνο και στο χώρο.

Ομάδα 4^η:

Είμαι μια χάλκινη τεφροδόχος, από την κλασική εποχή της Άρτας και βρέθηκα σε μια Αμβρακία. Έχω τρία χερούλια για καλύτερη διαχείριση, έχω στενό στόμιο και ανοίγω στην συνέχεια και είμαι ένα από τα πιο παλιά και τα πιο σημαντικά βάζα στην κλασική εποχή της Άρτας και χρησίμευα για την αποθήκευση υγρών.

Ομάδα 5^η:

Εγώ είμαι ένα πολεμικό κράνος, κατασκευάστηκα στην Αρχαϊκή εποχή και προέρχομαι από ένα πρωιμότερο τύπο κράνους, το λεγόμενο κράνος Κέγκελ, που κατασκευαζόταν στο Άργος την αρχαϊκή εποχή πλεονέκτημα μου ήταν ότι ήμουν κατασκευασμένο από μπρούντζο και ότι προστάτευα ολόκληρο το κεφάλι και τον αυχένα του πολεμιστή, χωρίς όμως να εμποδίζω την όρασή του. Ωστόσο οι δύο πρώτες ποικιλίες μου εμποδίζαν την ακοή. Επίσης αναγνωρίζονται από τους μελετητές άλλοι 4 τύποι "ίλλυρικού" κράνους, όλοι τους χωρίς προστατευτικό για τη μύτη (επιρρίνιο).

- Ο Τύπος Α (περ. 700-640 π.Χ.) άφηνε απροστάτευτο τον αυχένα και εμποδίζε την ακοή.
 - Ο Τύπος Β (περ. 600 π.Χ.) προστάτευε τον αυχένα αλλά εμποδίζε την ακοή.
 - Ο Τύπος Γ (περ. 550 π.Χ.) προσέφερε βελτιωμένη προστασία στον αυχένα και επέτρεπε κάπως την ακοή.
 - Ο Τύπος Δ (περ. 500 π.Χ.) ήταν περίπου όπως ο Τύπος Γ, αλλά επέτρεπε ανεμπόδιστα την ακοή.
- Χρησιμοποιούμουν από τους Έλληνες, αλλά και τους Ετρούσκους και τους Σκύθες, ενώ αργότερα οι Ιλλυριοί με υιοθέτησαν ευρύτατα. Η χρήση μου εξέλιπε στην Ελλάδα από τις αρχές του 5ου αιώνα.*

Ομάδα 6^η:

Είμαι ο Ανδριάντας από μάρμαρο που παριστάνω Ρωμαίο Αυτοκράτορα σε υπερφυσικό μέγεθος να φοράω θώρακα με γοργόνειο και περωτές Νίκες που στεφανώνουν τρόπαιο.. Ρωμαϊκή εποχή, 2^{ος} αιώνας μ.Χ. Επίσης, είμαι τμήμα ανάγλυφου από μάρμαρο. Παριστάνω ηνίοχο πάνω σε άρμα που το σέρνουν λέοντες. Διατηρούμαι αποσπασματικός και το αρχικό μου ύψος ήταν μεγαλύτερο του φυσικού. Ο κορμός μου έχει ύψος 1,30 μέρος των σκελών στο

ύψος των μηρών και ο αριστερός ώμος με μάτιο είναι ριγμένο επάνω μου. Στο δεξιό ώμο μου διακρίνεται η επωμίδα και στην αριστερή πλευρά οι γίγγλυμοι για την τοποθέτησή στο σώμα μου. Στα πέρατα του θώρακα στους ώμους μου διακρίνονται οι απολήξεις του βραχέος χιτώνα μου που φερόταν κάτω από μένα. Στο τμήμα του δεξιού μου ώμου διακρίνεται τμήμα από τον βραχίονα που από το ύψος αυτό ήταν ένθετος με τένοντα. Στο κατώτερο μέρος ο θώρακας μου φέρει πτέρυγες με κροσσωτές απολήξεις και λίγο χαμηλότερα διακρίνεται η απόληξη του στρατιωτικού χιτώνα μου.

Παρατηρούμε πως σε κάποια σημεία οι μαθητές διατήρησαν το τυπικό ύψος της περιγραφής, ενώ σε κάποια άλλα κατόρθωσαν να αποδώσουν πιο παραστατικά τη «φωνή» του εκθέματος.

Ωστόσο, η περιγραφή των κτιρίων δεν διαφοροποιήθηκε ιδιαίτερα σε σχέση με αυτή που είχαν κάνει κατά την 1^η φάση του σεναρίου. Σε κάποιες περιπτώσεις προστέθηκαν παραινέσεις προς τους αναγνώστες για το πόσο αξίζει να επισκεφθεί κανείς τον περιγραφόμενο χώρο:

Ομάδα 1^η:

(...) Σε αυτό το μουσείο βρίσκεται η ιστορία χιλιάδων χρόνων από την περιοχή της Ηπείρου. Είναι ένα μέρος που πρέπει όλοι να επισκεφτούμε καθώς έτσι μαθαίνουμε όλα όσα χρειάζονται για να γνωρίσουμε καλύτερα τους προγόνους μας. Θα ήταν μεγάλο λάθος άμα αδιαφορούσαμε γι' αυτό το μουσείο καθώς τα εκθέματά του έχουν τεράστια αξία. Οι νεότεροι πρέπει να στηρίζουν αυτήν την πολιτιστική κληρονομιά και να δείξουν πόσο μεγάλη σημασία έχει για την πόλη μας αλλά και για όλη τη χώρα.

Αξίζει να σημειώσουμε πως όλα τα κείμενα των μαθητών συνοδεύονταν από εικόνες των κτιρίων, καθώς στόχος του σεναρίου είναι η παραγωγή πολυτροπικού κειμένου. Η Ομάδα 3 επέλεξε να δημιουργήσει αφίσα ([Εικόνα 9](#)) με φόντο φωτογραφία του κτιρίου του Δημαρχείου και των μαθητών που προχωρούσαν προς αυτό, κάνοντας χρήση του προγράμματος photovisi.com:

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Εικόνα 9. Το Δημαρχείο και οι μαθητές καθώς προχωρούν προς αυτό.

ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/Α ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Τα φύλλα εργασίας που πρότεινε η συντάκτρια του σεναρίου προσαρμόστηκαν στην πραγματικότητα των Ιωαννίνων και δόθηκαν στους μαθητές ως εξής:

ΜΙΑ ΒΟΛΤΑ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ 1^Η ΦΑΣΗ στο εργαστήριο πληροφορικής

1^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

1^Η ΟΜΑΔΑ

ΜΕΛΗ:

ΑΠΟΣΤΟΛΗ: αποστολή της ομάδας σας είναι Α) να εντοπίσετε και να περιγράψετε με ακρίβεια και σαφήνεια **ένα έργο από το Αρχαιολογικό μουσείο Ιωαννίνων**. Η περιγραφή σας θα απευθύνεται σε ένα φίλο σας που βρίσκεται στο εξωτερικό και Β) Να αναζητήσετε στο διαδίκτυο πληροφορίες για το κτίριο του **Αρχαιολογικού μουσείου** και να κρατήσετε κατατοπιστικές σημειώσεις που θα σας βοηθήσουν στην Επί τόπου επίσκεψή σας.

Α) ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ: ι) Μεταβείτε στην ηλεκτρονική διεύθυνση του αρχαιολογικού μουσείου <http://www.amio.gr/> και περιηγηθείτε τα εκθέματα. Επιλέξτε ένα από τα έργα που σας αρέσει και παρατηρήστε το καλά.

ιι). Μελετήστε τις οδηγίες του βιβλίου σας για την [περιγραφή](#).

ιιι) Λαμβάνοντας υπόψη σας την παρουσίαση του έργου όπως γίνεται στον κατάλογο του μουσείου, γράψτε ένα κείμενο στο word προσέχοντας την πληρότητα, τη σαφήνεια και την ακρίβεια της περιγραφής. Σκοπός του κειμένου σας είναι να πληροφορήσετε για το έργο μαθητές που βρίσκονται σε άλλη πόλη και δεν έχουν πρόσβαση στο μουσείο.

ιιιι) Για να αποδώσετε τα σημεία που πιθανόν σας δυσκολεύουν (όροι επιστημονικοί, χαρακτηριστικά που απαιτούν ιστορικές γνώσεις κ.α.), ανατρέξτε [στα λεξικά της Πύλης](#) και στη σελίδα για τον [ελληνικό πολιτισμό](#)

Β) ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΚΤΙΡΙΟΥ «αρχαιολογικό μουσείο»

ι) Περιηγηθείτε την ιστοσελίδα: <http://www.namuseum.gr/museum/images/eam.pdf>, αλλά και την <http://www.amio.gr/> του Αρχαιολογικού μουσείου, ιι) συνεργαστείτε μεταξύ σας και καταγράψτε τις σημαντικότερες κατά τη γνώμη της πληροφορίες υπό μορφή σημειώσεων στο τετράδιό σας. Ο σκοπός των σημειώσεων είναι η παρουσίαση του κτιρίου στο περιοδικό του σχολείου έτσι ώστε να πληροφορηθούν οι συμμαθητές σας λίγα λόγια για την ιστορία και τα χαρακτηριστικά του συγκεκριμένου μνημείου. Συζητήστε μεταξύ σας για τυχόν απορίες και αυτά που θα θέλατε να μάθετε παραπάνω για την περιοχή την οποία θα επισκεφθείτε και με τη βοήθεια του διαδικτύου συμπληρώστε τα στοιχεία.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Η παρουσίαση του κτιρίου θα ολοκληρωθεί μετά την επιτόπου επίσκεψη.

1^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

2^η ΟΜΑΔΑ

ΜΕΛΗ:

ΑΠΟΣΤΟΛΗ: αποστολή της ομάδας σας είναι Α) να εντοπίσετε και να περιγράψετε με ακρίβεια και σαφήνεια **ένα έργο από το Αρχαιολογικό μουσείο Ιωαννίνων**. Η περιγραφή σας θα απευθύνεται σε ένα φίλο σας που βρίσκεται στο εξωτερικό και Β) Να αναζητήσετε στο διαδίκτυο πληροφορίες για το κτίριο του **Αρχαιολογικού μουσείου** και να κρατήσετε κατατοπιστικές σημειώσεις που θα σας βοηθήσουν στην Επί τόπου επίσκεψή σας.

Α) ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ: ι) Μεταβείτε στην ηλεκτρονική διεύθυνση του αρχαιολογικού μουσείου <http://www.amio.gr/> και περιηγηθείτε τα εκθέματα. Επιλέξτε ένα από τα έργα που σας αρέσει και παρατηρήστε το καλά.

ιι). Μελετήστε τις οδηγίες του βιβλίου σας για την περιγραφή.

ιιι) Λαμβάνοντας υπόψη σας την παρουσίαση του έργου όπως γίνεται στον κατάλογο του μουσείου, γράψτε ένα κείμενο στο word προσέχοντας την πληρότητα, τη σαφήνεια και την ακρίβεια της περιγραφής. Σκοπός του κειμένου σας είναι να

πληροφορήσετε για το έργο μαθητές που βρίσκονται σε άλλη πόλη και δεν έχουν πρόσβαση στο μουσείο.

iii) Για να αποδώσετε τα σημεία που πιθανόν σας δυσκολεύουν (όροι επιστημονικοί, χαρακτηριστικά που απαιτούν ιστορικές γνώσεις κ.α.) ανατρέξτε [στα λεξικά της Πύλης](#) και στη σελίδα για τον [ελληνικό πολιτισμό](#)

Β) ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΚΤΙΡΙΟΥ «αρχαιολογικό μουσείο»

ι) Περιηγηθείτε την ιστοσελίδα: <http://www.namuseum.gr/museum/images/eam.pdf>, αλλά και την <http://www.amio.gr/> του Αρχαιολογικού μουσείου, ii) συνεργαστείτε μεταξύ σας και καταγράψτε τις σημαντικότερες κατά τη γνώμη της πληροφορίες υπό μορφή σημειώσεων στο τετράδιό τους. Ο σκοπός των σημειώσεων είναι η παρουσίαση του κτιρίου στο περιοδικό του σχολείου έτσι ώστε να πληροφορηθούν οι συμμαθητές σας λίγα λόγια για την ιστορία και τα χαρακτηριστικά του συγκεκριμένου μνημείου. Συζητείστε μεταξύ σας για τυχόν απορίες και αυτά τα οποία θα θέλατε να μάθετε παραπάνω για την περιοχή που θα επισκεφθείτε και, με τη βοήθεια του διαδικτύου συμπληρώστε τα στοιχεία.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Η παρουσίαση του κτιρίου θα ολοκληρωθεί μετά την επιτόπου επίσκεψη.

1^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

3^Η ΟΜΑΔΑ

ΜΕΛΗ:

ΑΠΟΣΤΟΛΗ: αποστολή της ομάδας σας είναι Α) να εντοπίσετε και να περιγράψετε με ακρίβεια και σαφήνεια **ένα έργο από το Αρχαιολογικό μουσείο Ιωαννίνων**. Η περιγραφή σας θα απευθύνεται σε ένα φίλο σας που βρίσκεται στο εξωτερικό και Β) Να αναζητήσετε στο διαδίκτυο πληροφορίες για το κτίριο του **Δημαρχείου της πόλης των Ιωαννίνων** και να κρατήσετε κατατοπιστικές σημειώσεις που θα σας βοηθήσουν στην επί τόπου επίσκεψή σας.

Α) ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ: ι) Μεταβείτε στην ηλεκτρονική διεύθυνση του αρχαιολογικού μουσείου <http://www.amio.gr/> και περιηγηθείτε τα εκθέματα. Επιλέξτε ένα από τα έργα που σας αρέσει και παρατηρήστε το καλά.

ιι). Μελετήστε τις οδηγίες του βιβλίου σας για την [περιγραφή](#).

ιιι) Λαμβάνοντας υπόψη σας την παρουσίαση του έργου όπως γίνεται στον κατάλογο του μουσείου, γράψτε ένα κείμενο στο word προσέχοντας την πληρότητα, τη σαφήνεια και την ακρίβεια της περιγραφής. Σκοπός του κειμένου σας είναι να πληροφορήσετε για το έργο μαθητές που βρίσκονται σε άλλη πόλη και δεν έχουν πρόσβαση στο μουσείο.

ιιιι) Για να αποδώσετε τα σημεία που πιθανόν σας δυσκολεύουν (όροι επιστημονικοί, χαρακτηριστικά που απαιτούν ιστορικές γνώσεις κ.α.) ανατρέξτε [στα λεξικά της Πύλης](#) και στη σελίδα για τον [ελληνικό πολιτισμό](#)

Β) Για την περιγραφή του κτιρίου του Δημαρχείου Ιωαννίνων κοιτά τις εξής ιστοσελίδες:

ι) http://odysseus.culture.gr/h/2/gh251.jsp?obj_id=794

<http://www.epirus.org/?p=64>

http://cultureportalweb.uoi.gr/cultureportalweb/article.php?article_id=1088&topic_id=171&level=3&belongs=169&area_id=1&lang=gr

ι) συνεργαστείτε μεταξύ σας και καταγράψτε τις σημαντικότερες κατά τη γνώμη της

ιι) συνεργαστείτε μεταξύ σας και καταγράψτε τις σημαντικότερες κατά τη γνώμη της πληροφορίες υπό μορφή σημειώσεων στο τετράδιό τους. Ο σκοπός των σημειώσεων είναι η παρουσίαση του μνημείου στο περιοδικό του σχολείου έτσι ώστε να πληροφορηθούν οι συμμαθητές σας λίγα λόγια για την ιστορία και τα χαρακτηριστικά του συγκεκριμένου μνημείου. Συζητείστε μεταξύ σας για τυχόν απορίες και αυτά, τα οποία θα θέλατε να μάθετε παραπάνω για την περιοχή που θα επισκεφθείτε και με τη βοήθεια του διαδικτύου συμπληρώστε τα στοιχεία.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Η παρουσίαση του κτιρίου θα ολοκληρωθεί μετά την επιτόπου επίσκεψη.

1^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

4^Η ΟΜΑΔΑ

ΜΕΛΗ:

ΑΠΟΣΤΟΛΗ: αποστολή της ομάδας σας είναι Α) να εντοπίσετε και να περιγράψετε με ακρίβεια και σαφήνεια **ένα έργο από το Αρχαιολογικό μουσείο Ιωαννίνων**. Η περιγραφή σας θα απευθύνεται σε ένα φίλο σας που βρίσκεται στο εξωτερικό και Β) Να αναζητήσετε στο διαδίκτυο πληροφορίες για το κτίριο του **Δημαρχείου της πόλης των Ιωαννίνων** και να κρατήσετε κατατοπιστικές σημειώσεις που θα σας βοηθήσουν στην επί τόπου επίσκεψή σας.

Α) ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ: ι) Μεταβείτε στην ηλεκτρονική διεύθυνση του αρχαιολογικού μουσείου <http://www.amio.gr/> και περιηγηθείτε τα εκθέματα. Επιλέξτε ένα από τα έργα που σας αρέσει και παρατηρήστε το καλά.

ιι). Μελετήστε τις οδηγίες του βιβλίου σας για την [περιγραφή](#).

ιιι) Λαμβάνοντας υπόψη σας την παρουσίαση του έργου όπως γίνεται στον κατάλογο του μουσείου, γράψτε ένα κείμενο στο word προσέχοντας την πληρότητα, τη σαφήνεια και την ακρίβεια της περιγραφής. Σκοπός του κειμένου σας είναι να πληροφορήσετε για το έργο μαθητές που βρίσκονται σε άλλη πόλη και δεν έχουν πρόσβαση στο μουσείο.

ιιιι) Για να αποδώσετε τα σημεία που πιθανόν σας δυσκολεύουν (όροι επιστημονικοί, χαρακτηριστικά που απαιτούν ιστορικές γνώσεις κ.α.) ανατρέξτε [στα λεξικά της Πύλης](#) και στη σελίδα για τον [ελληνικό πολιτισμό](#)

Β) Για την περιγραφή του κτιρίου του Δημαρχείου Ιωαννίνων κοίτα τις εξής ιστοσελίδες:

ι) http://odysseus.culture.gr/h/2/gh251.jsp?obj_id=794

<http://www.epirus.org/?p=64>

http://cultureportalweb.uoi.gr/cultureportalweb/article.php?article_id=1088&topic_id=171&level=3&belongs=169&area_id=1&lang=gr

ii) συνεργαστείτε μεταξύ σας και καταγράψτε τις σημαντικότερες κατά τη γνώμη της πληροφορίες υπό μορφή σημειώσεων στο τετράδιό τους. Ο σκοπός των σημειώσεων είναι η παρουσίαση του μνημείου στο περιοδικό του σχολείου έτσι ώστε να πληροφορηθούν οι συμμαθητές σας λίγα λόγια για την ιστορία και τα χαρακτηριστικά του συγκεκριμένου μνημείου. Συζητήστε μεταξύ σας για τυχόν απορίες και αυτά που θα θέλατε να μάθετε παραπάνω για την περιοχή, την οποία θα επισκεφθείτε και, με τη βοήθεια του διαδικτύου συμπληρώστε τα στοιχεία.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Η παρουσίαση του κτιρίου θα ολοκληρωθεί μετά την επίτπου επίσκεψη.

1^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

5^η ΟΜΑΔΑ

ΜΕΛΗ:

ΑΠΟΣΤΟΛΗ: αποστολή της ομάδας σας είναι Α) να εντοπίσετε και να περιγράψετε με ακρίβεια και σαφήνεια **ένα έργο από το Αρχαιολογικό μουσείο Ιωαννίνων**. Η περιγραφή σας θα απευθύνεται σε ένα φίλο σας που βρίσκεται στο εξωτερικό και Β) Να αναζητήσετε στο διαδίκτυο πληροφορίες για το μνημείο το **Ρολόι των Ιωαννίνων** και να κρατήσετε κατατοπιστικές σημειώσεις που θα σας βοηθήσουν στην επί τπου επίσκεψή σας.

Α) ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ: i) Μεταβείτε στην ηλεκτρονική διεύθυνση του αρχαιολογικού μουσείου <http://www.amio.gr/> και περιηγηθείτε τα εκθέματα. Επιλέξτε ένα από τα έργα που σας αρέσει και παρατηρήστε το καλά.

ii). Μελετήστε τις οδηγίες του βιβλίου σας για την [περιγραφή](#).

iii) Λαμβάνοντας υπόψη σας την παρουσίαση του έργου όπως γίνεται στον κατάλογο του μουσείου, γράψτε ένα κείμενο στο word προσέχοντας την πληρότητα, τη σαφήνεια και την ακρίβεια της περιγραφής. Σκοπός του κειμένου σας είναι να πληροφορήσετε για το έργο μαθητές που βρίσκονται σε άλλη πόλη και δεν έχουν πρόσβαση στο μουσείο.

iii) Για να αποδώσετε τα σημεία που πιθανόν σας δυσκολεύουν (όροι επιστημονικοί, χαρακτηριστικά που απαιτούν ιστορικές γνώσεις κ.α.) ανατρέξετε [στα λεξικά της Πύλης](#) και στη σελίδα για τον [ελληνικό πολιτισμό](#)

Β) ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΜΝΗΜΕΙΟΥ Το Ρολόι των Ιωαννίνων

i) Επισκεφθείτε την ιστοσελίδα

<https://egiannina.wordpress.com/category/%CE%BC%CE%BD%CE%B7%CE%BC%CE%B5%CE%B9%CE%B1-%CF%84%CF%89%CE%BD->

[%CE%B9%CF%89%CE%B1%CE%BD%CE%BD%CE%B9%CE%BD%CF%89%CE%BD/](#) για να βρείτε πληροφορίες για το Ρολόι των Ιωαννίνων.

ii) συνεργαστείτε μεταξύ σας και καταγράψτε τις σημαντικότερες κατά τη γνώμη της πληροφορίες υπό μορφή σημειώσεων στο τετράδιό τους. Ο σκοπός των σημειώσεων είναι η παρουσίαση του κτιρίου στο περιοδικό του σχολείου έτσι ώστε να πληροφορηθούν οι συμμαθητές σας λίγα λόγια για την ιστορία και τα χαρακτηριστικά του συγκεκριμένου μνημείου. Συζητήστε μεταξύ σας για τυχόν απορίες και αυτά που θα θέλατε να μάθετε παραπάνω για την περιοχή, την οποία θα επισκεφθείτε και, με τη βοήθεια του διαδικτύου συμπληρώστε τα στοιχεία.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Η παρουσίαση του κτιρίου θα ολοκληρωθεί μετά την επιτόπου επίσκεψη.

1^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

6^η ΟΜΑΔΑ

ΜΕΛΗ:

ΑΠΟΣΤΟΛΗ: αποστολή της ομάδας σας είναι Α) να εντοπίσετε και να περιγράψετε με ακρίβεια και σαφήνεια **ένα έργο από το Αρχαιολογικό μουσείο Ιωαννίνων**. Η περιγραφή σας θα απευθύνεται σε ένα φίλο σας που βρίσκεται στο εξωτερικό και Β) Να αναζητήσετε στο διαδίκτυο πληροφορίες για **το μνημείο το Ρολόι των Ιωαννίνων** και να κρατήσετε κατατοπιστικές σημειώσεις που θα σας βοηθήσουν στην επί τόπου επίσκεψή σας.

A) ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ: ι) Μεταβείτε στην ηλεκτρονική διεύθυνση του αρχαιολογικού μουσείου <http://www.amio.gr/> και περιηγηθείτε τα εκθέματα. Επιλέξτε ένα από τα έργα που σας αρέσει και παρατηρήστε το καλά.

ιι). Μελετήστε τις οδηγίες του βιβλίου σας για την [περιγραφή](#).

ιιι) Λαμβάνοντας υπόψη σας την παρουσίαση του έργου όπως γίνεται στον κατάλογο του μουσείου, γράψτε ένα κείμενο στο word προσέχοντας την πληρότητα, τη σαφήνεια και την ακρίβεια της περιγραφής. Σκοπός του κειμένου σας είναι να πληροφορήσετε για το έργο μαθητές που βρίσκονται σε άλλη πόλη και δεν έχουν πρόσβαση στο μουσείο.

ιιιι) Για να αποδώσετε τα σημεία που πιθανόν σας δυσκολεύουν (όροι επιστημονικοί, χαρακτηριστικά που απαιτούν ιστορικές γνώσεις κ.α.) ανατρέξτε [στα λεξικά της Πύλης](#) και στη σελίδα για τον [ελληνικό πολιτισμό](#)

B) ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΜΝΗΜΕΙΟΥ Το Ρολόι των Ιωαννίνων

ι) Επισκεφθείτε την ιστοσελίδα

<https://egiannina.wordpress.com/category/%CE%BC%CE%BD%CE%B7%CE%BC%CE%B5%CE%B9%CE%B1-%CF%84%CF%89%CE%BD-%CE%B9%CF%89%CE%B1%CE%BD%CE%BD%CE%B9%CE%BD%CF%89%CE%BD/> για να

βρείτε πληροφορίες για το Ρολόι των Ιωαννίνων.

ιι) συνεργαστείτε μεταξύ σας και καταγράψτε τις σημαντικότερες κατά τη γνώμη της πληροφορίες υπό μορφή σημειώσεων στο τετράδιό τους. Ο σκοπός των σημειώσεων είναι η παρουσίαση του κτιρίου στο περιοδικό του σχολείου έτσι ώστε να πληροφορηθούν οι συμμαθητές σας λίγα λόγια για την ιστορία και τα χαρακτηριστικά του συγκεκριμένου μνημείου. Συζητήστε μεταξύ σας για τυχόν απορίες και αυτά, τα οποία θα θέλατε να μάθετε παραπάνω για την περιοχή που θα επισκεφθείτε και με τη βοήθεια του διαδικτύου συμπληρώστε τα στοιχεία.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Η παρουσίαση του κτιρίου θα ολοκληρωθεί μετά την επιτόπου επίσκεψη.

ΜΙΑ ΒΟΛΤΑ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ 3^η φάση 2ωρο (στην αίθουσα πληροφορικής)

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

κοινό για όλες τις ομάδες

ΟΜΑΔΑ:

ΜΕΛΗ:

ΑΠΟΣΤΟΛΗ της ομάδας σας είναι να ετοιμάσει μέχρι το τέλος του 2ωρου δύο κείμενα Α) Στο πρώτο κείμενο θα περιγράφετε εκ νέου **το έργο του μουσείου** που είχε επιλέξει η ομάδα σας, χρησιμοποιώντας όμως *α' ενικό πρόσωπο*, δηλαδή *θα δώσετε τον λόγο στο έργο* να μας μιλήσει. Το κείμενό σας θα αναρτηθεί αρχικά στο wiki της τάξης και στη συνέχεια – αν θεωρηθεί κατάλληλο – θα δοθεί για ανάρτηση στο ηλεκτρονικό περιοδικό του σχολείου.

Β) Το δεύτερο κείμενο θα προορίζεται για το σχολικό περιοδικό και θα αφορά στο **κτίριο** με το οποίο ασχολήθηκε η ομάδα σας. Το κείμενό σας θα πρέπει να είναι *πολυτροπικό*, δηλαδή θα εντάξετε μέσα φωτογραφίες, οι οποίες θα συνομιλούν με το λόγο ή να δημιουργήσετε μια αφίσα. Σκοπός του κειμένου σας θα είναι να ευαισθητοποιήσει τους συμμαθητές σας για τη σημασία αυτού του μνημείου τόσο για την πόλη όσο και για τη χώρα.

ΟΔΗΓΙΕΣ:

1. Ανοίξτε ένα αρχείο word και ετοιμάστε το πρώτο κείμενο περιγράφοντας εκ νέου **το έργο του μουσείου** που είχε επιλέξει η ομάδα σας, χρησιμοποιώντας όμως *α' ενικό πρόσωπο*. Φανταστείτε πώς θα μιλούσε και τι μπορεί να έλεγε το συγκεκριμένο έργο απευθυνόμενο στους σημερινούς πολίτες του κόσμου, παρουσιάζοντας τον εαυτό του και κουβαλώντας την εμπειρία των αιώνων, παρατηρώντας τον κόσμο από τις προθήκες του μουσείου. ΣΗΜΕΙΩΣΗ: έργα εμπνευσμένα από μουσειακά εκθέματα μπορείτε να βρείτε [εδώ](#) **κι** [εδώ](#)
2. Ετοιμάστε το δεύτερο κείμενό σας παρουσιάζοντας το κτίριο της ομάδας σας. Το κείμενό σας αυτό θα πρέπει να είναι *πολυτροπικό* δηλαδή, θα εντάξετε μέσα φωτογραφίες, οι οποίες θα συνομιλούν με τον λόγο ή θα δημιουργήσετε

μια αφίσα στο περιβάλλον glogster <http://edu.glogster.com/> Σκοπός του κειμένου σας θα είναι να ευαισθητοποιήσει τους συμμαθητές σας για τη σημασία αυτού του μνημείου τόσο για την πόλη όσο και για τη χώρα. Μπορείτε να επιλέξετε ανάμεσα στην απλή ή στη λογοτεχνική περιγραφή, όμως θα πρέπει να χρησιμοποιήσετε κριτική ματιά και να υιοθετήσετε μια οπτική γωνία συνειδητά (θετική ή αρνητική στάση). ΣΗΜΕΙΩΣΗ: μπορείτε να αξιοποιήσετε και το λεξιλόγιο σελ. 162-164.

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ: μπορείτε να επιλέξετε σαν πολυτροπικό κείμενο τον σχεδιασμό μιας σελίδας στο wiki της τάξης. Σ' αυτό θα ενσωματώσετε τις εκπαιδευτικές σας επισκέψεις, εργασίες, φωτογραφίες και γενικά εντυπώσεις. Σχεδιάσετε έτσι τη σελίδα ώστε να μπορούν να ενταχθούν όλες οι δραστηριότητες όσο γίνεται πιο καλαίσθητα.

Ζ. ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Σύμφωνα με τη συντάκτρια, το σενάριο μπορεί να εφαρμοστεί σε συνεργασία με το μάθημα της ιστορίας. Μπορεί να συνδυαστεί με επίσκεψη σε περισσότερες αίθουσες του μουσείου. Τότε κάποιοι μαθητές ή ο καθηγητής πρέπει να ετοιμάσουν ξενάγηση.

Η. ΚΡΙΤΙΚΗ

Σύμφωνα με τη συντάκτρια, το σενάριο απαιτεί προγραμματισμό έτσι ώστε να προηγηθεί η πρώτη φάση (1^ο δίωρο) στο σχολείο και να ακολουθήσει η δεύτερη φάση της επίσκεψης. Επίσης, απαιτεί τη συνεργασία των μαθητών αλλά και του συλλόγου των διδασκόντων ώστε να γίνει δυνατή η επίσκεψη.

Η εφαρμογή του σεναρίου αυτού υπήρξε από τις πιο δημιουργικές στιγμές της φετινής σχολικής χρονιάς. Οι μαθητές είχαν την ευκαιρία να απολαύσουν τη διαδικτυακή ξενάγηση σε ένα από τα ωραιότερα μουσεία της πόλης των Ιωαννίνων και στη συνέχεια να θαυμάσουν τα εκθέματα από κοντά. Ευχαριστώ θερμά τη συνάδελφο φιλόλογο Βασιλική Ράπτη που μας συνόδευσε στην επίσκεψη στο μουσείο και το δημαρχείο και έδωσε έτσι τη δυνατότητα και στους υπόλοιπους μαθητές της Α΄ Λυκείου να μας ακολουθήσουν στην «πολιτιστική» μας βόλτα στην πόλη.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Kalantzis M. & B. Core. 2001. Πολυγραμματισμοί, μτφ. Νίκος Γεωργίου. Στον *Εγκυκλοπαιδικό Οδηγό της Πύλης για την Ελληνική Γλώσσα*. ΚΕΓ. http://www.greek-language.gr/greekLang/studies/guide/thema_e2/index.html

Κουτσογιάννης, Δ. 2012. Ο ρόμβος της γλωσσικής εκπαίδευσης. Στο *Μελέτες για την ελληνική γλώσσα. Πρακτικά της 32ης συνάντησης του Τομέα Γλωσσολογίας, Α.Π.Θ.* Θεσσαλονίκη, ΙΝΣ.

Παυλίδου Μ. 2013. *Ομαδοσυνεργατική διδασκαλία: Μια προσέγγιση με άξονα τον γραμματισμό και τον σχολικό λόγο*. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

<http://dialogos.greek-language.gr/mod/folder/view.php?id=15>.

Πρόγραμμα Σπουδών Νεοελληνικής Γλώσσας Α΄ Λυκείου